

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, VII., Nagydíóla uca 3. I. emelet.
Telefon: 352-88.
Levelek, kéziratok ide küldendők.

A MAGYARORSZAGI SZÁLLODAL ÉTTERMI
ÉS KÁVÉHÁZI ALKALMAZOTTAK ORSZÁ-
GOS EGYESÜLETÉNEK HIVATALOS LAPJA

M. N. MUZEUM Könyvtára
Hírlapkönyvtár
Egyszer évente megjelenik tiszter.
Előfizetési ára:
Egyszer P 4-

Beköszöntő

Az új év küszöbén új köntösben köszöntjük a szakma munkásságát. Új köntösben azért, mert látjuk, hogy az eddigi lapoknak nem volt meg az az átfogó szimbóluma, melyet a szaktársak régi kívánságai szerint szerettek volna. A „Gastronomia” bár idegen hangzásu, azonban ezen rövid szóban benne foglalattatik szakmánk minden ága, és az egész világ 90%-a a nemzetközi nyelven „Gastronomia”-nak nevezi szakmánkat. Nekünk ismerős név és nem idegen. Az új köntösben megjelent lapunkkal kapcsolatban minden szaktársunkhoz apellálunk, hogy ez a köntös szimbóluma lesz az újjászervezés munkájának, mely új taktikával, egyetített, fegyelmezett erővel és új, hitbe vetett szolidaritással akarja és fogja felépíteni és hatalmassá tenni egyesületünket és összes vidéki csoportjainkat. Ehhez a munkához hív és boldogabb újévet kíván nektek az

ORSZÁGOS VÉGREHAJTÓ BIZOTTSÁG

Mit akarunk!

Nincs időnk arra, hogy a multa vonatkozó rekriminációkkal sokat foglalkozzunk, hanem legfeljebb ennek tanulságait levonva, arra kell törekednünk, hogy az elmúlt évek kínáló és hasznosítható, a mozgalom eredményének szükséges alkalmakat kiaknázzuk. Mindannyian tudjuk, hogy évek óta széjjelűzött a szakma munkássága, s tudjuk azt is, hogy a szakmánkban dúló rossz állapotok is ennek az eredménye. Lehet, hogy a tagok nagy részének bizalma megrendült az apró, egymással való rágeszélődésben, de az eredmény számla végül mégis a szakma munkássága veszteségére íródott. S most pedig ott tartunk, hogy a különböző címeken létező, széthúzókból alakult szakmai egyesületecskék egymást okolják a leromlott viszonyokért, holott ha a szervezeti fegyelem és hűségétől el nem fordulnak, dacára a súlyos gazdasági helyzetnek, az üzemekben levő munkaviszonyok (értsd szabadnap, korlátlan munkaidő stb.) legalább is némileg rendezve lennének. Ott azonban, ahol az erők szétforgácsolódnak, ezeknek rendezése nem is lehetséges.

Igen ám, de akarhatjuk-e, hogy ez továbbra is így legyen? Mit értek el azok, akik a széthúzást előidézték? Talán jobb viszonyok közé kerültek, mert elfordultak a szervezettől? Vagy talán (korlátolt munkaidő, szabadnap, jobb bánásmód) élvezik annak eredményeit? Nem! Pedig a sok apró pincéregyesület mellett ott látjuk a „Magyar Szakácsok Körét” is, amely egyesület testőrgárdája a vendéglősöknek, akik érdemesnek tartják, hogy nekik egy egyesületet tartsanak. És elhiszik-e, hogy a vendéglősök ezen szívhez kötött kisdedei különb viszonyok között dolgoznak, mint mi? Nem!

Ezek a kis egyetecskek csak azért kellene, hogy külön-külön jobban tudjanak velünk elbánni! És ez sikerült is nekik. De most fékezünk! Elég volt. A szakma munkássága nem engedi magát

többé félrevezetni, és össze kell omlani azoknak a válaszfalaknak, amelyeket mesterségesen, az összmunkásság karára építettek fel.

A szakma egész munkássága érzi és tudja, hogy ez nem mehet tovább így, és tenni kell valamit. Tehát tegyünk valamit, hogy meggyötört munkáséletünk jobb helyzetbe kerüljön! Ehhez azonban csak egy út vezet, meg pedig az önzetlen szervezkedés és az ezzel járó szolidaritás. Le kell mondanunk azokról a hiu és káros ábrándokról, melyek politikamentes kis társas kártya-partikban merülnek ki és a tők-ász mellől várják, hogy mit csinál a szervezet.

Szervezkedni kell és muszáj, ha nem akarunk teljes martalékvá válni a saját hibáinknak és vele pusztulni. Rá kell térni az osztálytudatos szervezkedés útjára. Vissza kell térni minden szaktársnak a szervezetbe, mert ez az egyedüli lehetőség arra, hogy jogainkat megvédjük és követelményeinket (melyeket más államokban törvény szabályoz) érvényesítsük. Meg fogjuk teremteni a reális szakmászervezeti munka alapjait is, mert csak így remélhetjük, hogy szervezetünk újjáépítése sikerre fog vezetni. Minden szaktárs rendezze dolgait a szövetségben és keljenek nemes versenyre a tagok toborzásában. Ne felejtsük el, hogy az agyon-sanyargatott vidéki szaktársaink tüzből égő szemekkel figyelik a fővárosi szaktársak munkáját s ebből akarnak erőt meríteni és kitaratást a maguk küzdelméhez is, hogy alábbi programunkat sorozatosan és eredményesen keresztülvihezzük.

Programunk a következő:

1. A szállodai, éttermi és kávéházi öszenői és férfi munkások gazdasági, kulturális és erkölcsi érdekeik megvédése és azok kiépítése.
2. Paritásos munkaközvetítő megvalósítása a mai viszonyokhoz mérten, az állami szankció igénybevételével.
3. A heti szabadnap törvény által való rendezése. A bentlakók részére rendes és tiszta lakások megadása.

4. A már megszerzett jogok megvédése. Mindennemű törvénytelen büntetések és levonások megszüntetése. A heti fizetések törvénytörvényesü respektálása.

5. A munkaidő törvényes rendezése, a tanonckérdés végleges megoldása. A munkásvédelmi törvények ellenőrzése és betartása, a szakmán kívüli étkezési ágak megszüntetése. Menzák, kifőzések, házi étkezések házon kívüli kiszolgáltatásának megszüntetése.

6. Az iparunk prosperitásának biztosítása és közegészségügyi ellenőrzése.

7. A szakmában dolgozó szakmunkások revíziója, a kontárok kizárása az üzemekből.

A fenti pontokat a legközelebbi célkitűzéseinknek határoztuk meg. A további programunk pedig a következő:

1. A szállodai, éttermi és kávéházi női és férfi munkások fizetésének rendezése: A borbaváló teljes megszüntetése. A fizetett évi szabadság megvalósítása. A felmondás idejének törvényes és kategorikus megállapítása, vagyis egységesítése, azoknak megvalósítása.

2. Szociális higiéniai berendezéssel, u. m. külön női és férfi öltözők, fürdők és mosdók bevezetése.

3. A munkaruhák egységes típusu megvalósítása. Az egyesületi életben arra törekszünk, hogy a társadalom, valamint a szakmai kulturát és könyvtárunkat fejlesszük. Szakszerű előadások, felolvasások és viták rendezésével. Mindezen célok eléréséhez szükségesnek tartjuk a szaksajtót ez irányban fejleszteni.

4. A jóléti intézmények megszervezése. Az egyesület kebelén belül felállítandó önálló segélyegylet. Munkanélküli segélyezés, betegek segélyezése, rokkantak, özvegyek és árvák segélyezése. Temetkezési segély. — Az önálló segélyegyletbe befizetett járulékok teljesen külön kezelendők és kizárólag a fenti célokra használhatók fel.

5. Székházunk megteremtése. Mindezen célok elérésére szükséges, hogy ezen szakmában dolgozó munkások egyesületünkbe tömörüljenek, hogy kifele egységet mutatóva és erre támaszkodva, megnyerhessük mindazon tényezőket, napi sajtókat, községi, városi és országgyűlési képviselőket, kiknek támogatásával a hatóságoknál megfelelő eredményeket érhetünk el.

6. A szövetkezeti eszme megvalósítása, melynek kapcsán szövetkezeti éttermek, kávéházak és más üzemek létesítendők, ugyan-csak a programunkban megjelölt jóléti és rendezett viszonyok mellett.

Ezért a programért induljon meg a szervezkedés, és zárt falankszként vonuljon fel a szakma munkássága. Olyan legyen ez a bevonulás, mint egy mozgósítás, melynek seregszemléjén bátran odaállhassunk azokhoz a tényezőkhöz, melyek idáig juttattak bennünket, s a tizenkettedik órában programunkkal a zászlónkon, azt mondhatjuk, hogy: ezt akarjuk! Ennek reményében igazi testvéri szeretettel hív benneteket és köszönt az egyesület központi vezetősége,

Szállodai alkalmazottak

Egy kicsit megkésve, de talán ma még időszerűbb, hogy a saját sorsunk felett elmélkedjünk. Tíz évvel ezelőtt kellett volna már a mi szociális bajainkat orvosolni, de hogy az nem történt meg, annak nem a munkaadók az okai, hanem mi magunk. A szállodai alkalmazottak ma az égre tekintenek, mintha egy új Messiást várnának onnan. Mindenki vár valami új csodát a bizonytalanságban, pedig a csodák ideje a huszadik században már elköltözött oda, ahol az emberek még nem tanultak meg olvasni.

Ma a demokráciát átvaszrolva, a szociális problémákat kihagyva belőle, szeretnék nekünk ismét a régi kapitalista recept szerint feltálni.

Mi munkások tudjuk, hogy a szállodaipart a rossz idegenforgalmi propaganda, a vizumkényszer, a devizarendelet, a látogatási és a borralvó végleg lezüllesztette. Mi nem nézhetjük tovább közömbösen a dolgok menetét, hanem részt akarunk venni az iparunk és saját magunk megmentésében.

Itt az ideje, hogy összejövünk és minden sérelmünket együttesen megbeszélve, keressük a kibontakozás lehetőségét. Eddig külön álltunk és különféle utakon haladva, nagy távolságban egymástól, nagyon elszakadtunk a kölcsönös lehetőségnek programjától.

Most, amikor mindannyian egyforma szegények vagyunk, összetalálkozott azonos érdekünk, — az élni akarás küzdelmében. Portások, szobafőpincérek, szobapincérek, szobaasszonyok, bérszolgák, szobaleányok, felügyelők és szobafőnökök, mindannyian a legrendezetlenebb viszonyok között tengődünk. Tíz esztendőnek kellett eltelti, míg végre rájöttünk arra, hogy itt az ideje a koncentrációs egyesülésünknek.

Egy egyesületet akarunk megerősíteni, amely intézményt gazdasági alapokra fektetve, ügyünk szolgálatába állítva, mielőbbi célunk kiküzdésének adja meg a lehetőséget. Egységes tömörülés, egységes akarat, egységes irányítás mellett kell ügyünket célhoz vezetni.

Veszélyben a szállodaipar, mindannyian érezzük és tudjuk, hogy sürgősen tenni kell valamit. Fogunk valamit cselekedni, még pedig karöltve az Ipartestülettel, mert mi tudjuk azt, hogy akkor, amikor a dolgozók felkinálják jóakaratu és őszinte támogatásukat a munkaadóknak, ugyanakkor mi is elvárjuk a tulajdonaltról az irántunk való szimpátiát és őszinte támogatásukat, a mi szociális bajaink orvoslására.

Mi mindent el fogunk követni, amit erőnk és képviselőtestületeink el tudnak követni, hogy az iparunkat megbénító intézkedéseket és törvényeket hatályon kívül helyezzék. Végül pedig megemlítjük azt, hogy itt az ideje, és pedig az idegenforgalom miatt kell tanácskoznunk a borralvó megszüntetéséről. A Margitsziget, Lillafüred már egyoldalulag megszüntette a borralvó rendszert, csak ott egy nagy hiba van, mert azoknak semmi közük nincs a százalékhöz, akiket az megillet.

Nem fogjuk azt megengedni senkinek sem, hogy a mi meghallgatásunk nélkül, bőrünkre számítva, külön-külön, önállóan, hozzá nem értően, egyoldalulag rendezzék a mi kenyerünket sújtó, nagy életbevágó problémánkat. A fejlődés megkívánja tőlünk, és pedig még ma, hogy ügyünkkel mi magunk foglalkozunk. *A szállodai szakosztály.*

SAKTÁRS! Mit tettél, hogy szerveztedünket előbbre vidd?
Szerzettél új tagokat a szervezetnek?
Rendezted tagsági kötelezettségedet?
Terjesztetted a munkás sajtót?
Ha nem, ne hanyagold tovább munkás kötelességedet!

Emlékezzünk az 1931. évre

Mielőtt az újév reményeket keltő föladatainak részletezésével foglalkoznánk, szükségesnek tartom az elmúlt év küzdelmes és nélkülözésekben gazdag tartalmát ismertetni.

Mindannyian tudjuk, hogy eme gigantikus gazdasági válság, a szállodai, vendéglői és kávéházi ipart is igen súlyosan érintette. Azonban arra még csak gondolni sem lehetett, hogy eme iparágban a munkásság helyzete olyan borzalmas szenvedések és kimondhatatlan nélkülözések közé jusson. Már magát a nagy munkanélküliséget tekintve, valóságos borzalom fogja el az embert arra a gondolatra, hogy hogyan és miképp tudta a munkásság ezt a szenvedést és nélkülözést átélni. Az elmúlt esztendőben világosan megértettük, hogy nem egy időrelidőre visszatérő gazdasági válsággal állunk szemben, amely a kapitalista termelési rendszer velejárója, hanem egy sokkal mélyebbre ható történelmi jelentőségű valósággal, a kapitalista termelési rendszer esetleges csődjével. Ezzel szemben mindenhol intézményesen látják el a kereset nélkül maradt munkásságot. Megvalósították a munkanélküliség esetére szóló biztosítást és ezzel a hathatós intézménnyel utját állják a nagyobbarányu nyomoruságnak, és ezzel bebizonyítják, hogy az állam akkor is megtalálja a munkást, ha az önhibáján kívül nem dolgozik. Láttunk ugyan egy kis próbálgatót ezen a téren, de bizony a „liberalisok” felhorkanására gyorsan beállt a visszafordulás. Igaz, hogy mi magunk is igen nagy mértékben járultunk hozzá szervezetlenségünk és széthúzásunk folytán eme küzdelmes állapotok megteremtéséhez, már azzal is, hogy az utóbbi időben gombamódra alakultak a pincérség boldogítására alakult egyesületek. Emellett egyesületek legtöbbször nemcsak a tagoknak a szociális kérdését és ezek megoldását nem bírják szorgalmazni, hanem még kellő erkölcsi súlyt sem képviselnek. És hogy ezek az alakulatok mégis felszínre tudják magukat tartani, annak kizárólag az az oka, hogy még mindig nem tudják ezen iparban dolgozók megérteni az ő osztályhelyzetüket. Hisz ha eme lehetetlen helyzetet megérteni akarnak, akkor ennek a kivezető útját is hamar felismernék. Ezen céltalan egyesülések a munkás közérdek szempontjából nem mások, mint a beteg testnél a kiütések képződése, amelyek ideig-óráig léteznek és végül mégis eltűnnek a feledés homályába, bár létezésük idején sokszor artottak az egység fenntartásának.

Hogy ezek megszűnjenek, annak szere csakis egyedül az osztálytudatos szervezkedés. Ha azonban ezen felesleges alakulatok nem volnának, úgy joggal kételkedem abban, hogy munkáltatóink (tisztelt a kivételnek) meg merték volna tenni azt, hogy a régi, megszerzett jogaink — hetifizetés, szabadnap stb. — megvonásával még súlyosabbá tegyék az amúgy is nehéz helyzetünket. Igaz, hogy eme tulajdonságok végrehajtása szorosán összefügg a munkaközvetítés hatalmi gyakorlásával, amelynek az egyetlen kivezető útja a paritásos munkaközvetítő felállítása. Azonban ezt egységgel és szervezeti erővel tudjuk csak megvalósítani.

A jövő év legfontosabb teendőinek tartom a törvényes szervezkedéssel kapcsolatban a munkanélküli segély megszervezését, mert a munkanélküliség emelkedésével a segélyezés kérdése áll az első helyen. Minden lehető módon segíteni kell azokon a saktársakon, akik e lehetetlen viszonyok között munkanélkülivé válnak. A legmegdöbbentőbb az a tudat, hogy a jelen viszonyok között a munkanélküliség reménytelenül hosszú időn át tart, anélkül, hogy abban enyhü-

lésre volna kilátás, amivel közérdekből feltétlenül számítani kell. Tehát megint csak az idők jele, hogy lépjünk az erőteljes szervezkedés útjára. Mert ne várjon senki sem mástól segítséget: nekünk magunknak kell megteremtteni a segítség módját és feladatait. A segélyezés megszervezése mellett a vezetőség tartása kötelességének a kulturális kérdések megoldását, amely a lelkek kiegyensúlyozását mozdítja elő igen nagy mértékben. Végtelen nagy történelmi időket élünk. Egy egész új világ létrejöttének vagyunk a szemtanúi és egybe a szenvedői. Ezen új világ viharában meg kell állnunk, nem szabad félrelökve magunkra maradni. És hiány és bizni kell azokban az igazságokban, amelyekben minden öntudatos munkás hisz. Jöhetnek még nagyobb megpróbáltatások, jöhetnek még nagyobb szenvedések és viharok, de ha a szakszervezetünk erejét megőriztük és ha a szolidaritás egyet-akarást megtartjuk, az elpusztulás veszedelmétől nem kell félnünk.

Tehát egyetlen sürgős teendőnk az, hogy *be az osztályharcos szervezetbe*, akkor, és csak akkor fogunk kemény korszorítással „Boldog Újévet” köszönteni egymásnak. *Barátság.* (v)

Gundel ur és a politikamentesség

A szakácsszakosztály szakmai- és kulturális tevékenységét hosszú évek során a „Szakácsművészet” hasábjain közzöltük s éppen ezért, úgy hisszük, cseppet sem túlozunk, ha azt mondjuk, hogy a szakosztály ebbeli tevékenysége mindenki számára nyitott könyvként áll. Ott a legelfogultabb ember keresve sem fedezheti fel a politika legparányibb részét. De ezt nemcsak mondjuk, hanem lehetőséget is nyújtunk mindenkinek, aki bele óhajt pillantani lapunkba — *első számától az utolsóig* — hogy meggyőződhesen arról, hogy osztályunk — *noha módja lelt volna rá* — kifejezetten *politikamentesen* szolgálta a szakmai kulturát, mert *mi* el tudjuk választani a szakmai kulturát a — *politikától*.

Szükségesnek tartottuk ezt előre becsátani és leszégezni azért, mert a mi március 11-én rendezett kiállításunkkal kapcsolatban történt, valahogy kikívánczozik belőlünk azáltal, hogy ezeket észrevételeikkal együtt átadjuk a *szakmai nyilvánosságnak*, szabad tere: óhajtunk adni minden objektív kritikának és mi magunk is igyekezünk a szigoruan vett tárgyilagosság keretei közt maradni.

Szálon kiállításunkról, mely úgy a napi sajtóban a megjelent szakemberek, mint az érdeklődő közönség osztatlan elismerést aratott, lapunkban már beszámoltunk. Beszámoltunk arról is, hogy a kiállításnál, amely végeredményben ipari érdekeket is szolgált, mi ipari szakácsok ugyszólván teljesen a saját anyagi és erkölcsi győnkre voltunk utalva. Ezt azonban nem panaszkép hoztuk fel, mert a hivatalos helyen nem kértünk csottal sem támogatást s egyébként is tapasztalataink vannak arról, hogy a szakmai kultúra fejlesztése terén — kevés kivétellel — csak a magunk áldozatkészségére számíthatunk. Azt azonban úgy hisszük, a legelemibb, amit kivétel nélkül mindenkítől elvárhattunk volna, hogy ha már ebbeli törekvésünkben nem támogattak, legalább azt ne igyekeztek volna megakadályozni.

Nem ez volt az első, mikor éreznünk kellett a velünk szembeni elfogultságot, amely nem egy esetben kulturális törekvésünkben megállásra kényszerített bennünket. Eddig ezeket zokszó nélkül tűrtük el, abban a hiszemben, hogy egy nagyobb, komolyabb szakmai kulturális ak-

Számolj! Mibe kerül a szervezet és mibe a cupringer?

ció jobb belátásra fogja kényszeríteni ellenfeleinket. Sajnos nem így történt.

Szalonkiállításunkat és Brillat Savarin szobrának leleplezési ünnepélyét eredetileg 1927 őszére terveztük, mint ahogy más helyen erről már szintén beszámoltunk. Akkor is, mint most, azzal a különbséggel, hogy az akció kezdetén, első lépésként az egyes vezető vendéglős urakhoz fordultunk, őszintén feltárva előttük tervünket s ennek kiviteléhez erkölcsi támogatásukat kértük. *Tettük ezt azért, mert lehetetlennek tartottuk, hogy egy olyan szakmai megnyilvánulásról és ünnepségről, ahol a politika már eleve ki van zárva, a munkáltató urak meghívás hiányában távolmaradjanak.* Másrészt ezzel is bizonyítani kívántuk azt, hogy *szakmai kérdésekbe éppen mi nem keverünk politikát.* Azt mi más téren intézzük el, nem pedig ott, ahol a politikamentes politizálók.

Nos 1927-ben is izelítőt kaptunk az irántunk érzett elfogultságból a *legszakmaszeretőbb helyeken* nem kaptunk ugyan elutasító választ, de kielégítőt sem. Ellenben voltak akkor is *kevésbé szakmaszerető* urak, akik készséggel kötötték le magukat a kiállítás támogatása mellett, de később — ma már érthető, de akkor még meg nem magyarázható okok következtében — ezen urak között, kevés kivétellel, ugyyszólván elutazási epidémia lépett fel, aminek következtében a bejelentett támogatásról lemondtak. Így kénytelen volt a rendezőség az akciót *technikai okokra való hivatkozással* beszüntetni. Ugyanilyen értelemben értesítettük dr. Ripka Ferencet, Budapest székesfőváros főpolgármesterét, aki annak idején készséggel vállalta az ünnepély fővédnökségét.

A Brillat Savarin ünnepély azért mégsem maradt el. Mert a „Magyar Szakácsok Köre” nyilván tájékozatlanságból — valószínűleg nem tudván, hogy mi az ünnepély megtartásáról időközben lemondunk — az akkori, Andrássy-uton lévő „Picadilly” mulatóban hevenyészett Brillat-Savarin estélyt rendezett, melyen vagy 16—18 urasági szakács vett részt, akik az egyik napilapnak is nyilatkoztak, — minden egyébről, csak az ünnepélyről nem. Már akkor is az az impresszió volt, hogy az imént aposztrofált egyesületnek bizonyosan nem jutott volna eszébe a nagy mester emlékének ünnepelése, ha történetesen szakosztályunk előzőleg erre akciót nem indít.

De ezen is okultunk, és éppen ezért megnyugtathatunk mindenkit, akiket illet, hogy a Magyar Szakácsok Körének *előttünk rendezett Buffet-je* s a kiállításunkkal kapcsolatos dolgok bennünket seppent sem leptek meg. Még Gundel ur lemondó levele sem, melynek tartalmát *több órával annak kézhezvétele előtt* már ismertünk, *sem az egyes helyeken beígért talaknak az utolsó percekben történt lemondása.* Ezekre el voltunk, sőt fel voltunk készülve. *Folytatjuk.*

Vissza az anyaszervezetbe

Ha egy pillanatra is kétségben volnánk aziránt, hogy a mi utjaink nem vezetnek célhoz, ha a kételkedés parányi szikrája volna bennünk, ha ügyünk igazába vetett hitünk valaha is akár csak egy pillanatra is megingott volna, ha látnánk, hogy a nem szocialista irányú szervezetek komolyan törekednek a munkásság helyzetének javítására, és végül ha csak halvány reménye volna meg annak a lehetőségnek, hogy más alapon többet érjünk el, akkor mi volnánk az elsők, akik tévedésünket beismerve, nyíltan azt a tanácsot adnók szaktársainknak, hogy menjenek a tulsó oldalra, keressék a boldogulásukat ott, mert azok az alapelvek, melyekre a szociáldemokrácia a gyakor-

lati élet alapos vizsgálata után a világ egész munkásságának gazdasági mozgalmát felépítette, — csődöt mondott.

Ezt mondanánk mi, akik egy pillanatra sem szüntünk meg a munkásság törekvéseit és célkitűzéseit szem előtt tartani s akik csak megszólaltatói vagyunk azoknak az érzelmeknek és gondolatoknak, melyeket az egyesek nem tudnak kifejezésre juttatni. Mert az egyén, legyen az akármilyen tehetséges, soha sem agitál, hanem izgatnak a tények, melyeket minden dolgozó és annak családja a maga bőrén érez.

Tekintsünk vissza a győzelmes ellenforradalom után eliett tizenhárom esztendőre. A rettentő győzelem megbénította szervezetünket, a megfélemlített tömeg leszakadt az egyesület testéről és demagógok szabad prédájává vált. Az ellenforradalom győzelmi mámorában fogant hangzatos jelszavak hatása alatt egymásra alakultak a különböző kurzus-egyesületek, melyek, hogy gazdáik bizalmát kiérdemeljék, egymással versenyezve harcoltak ellenünk. Mindegyik a maga módja szerint, önmagát hirdette az ipar munkásságának megmentője gyanánt, fűt-fát ígérve a hozzájuk csatlakozóknak. Egyben azonban egységesek voltak: szervezetünk rágalmaszásában és gyalázásában.

Már akkor is olyan súlyos gazdasági helyzetben voltunk, hogy bizonyos tekintetben megérthető volt, különösen a pincérmunkásságnál, hogy a nyomor elől ott keresett menedéket, ahol legtöbbet ígérték és ahoonnan a legtöbbet remélte, az uralomra jutott reakció következtében alakult *kurzus egyesületeknél.*

Egyik szakmai kategóriánál sem sikerült a reakciónak olyan könnyen részt venni a szocialista szervezetekben, mint éppen nálunk. Ennek tulajdonítható az is, hogy olyan magasrangú urak, kik a kormánytól érdemeket akartak szerezni, hogy beigazolhassák használhatóságukat, pincéreknél keresztyény, hazafias s egyéb alapon való szervezésére adták magukat, lévén ez akkor — és sajnos még mai napjainkig is — a legkönnyebb.

Soha annyi államtitkár és képviselő nem hordta a pincérség és általában a vendéglős és kávé ipari alkalmazottak ügyét, mint akkor.

A demagógia orgiát ült. Soha nem ismert egyének vezéreknél tölték fel önmagukat s ezektől várta és várja még ma is a pincérség saját ügyének védelmét és előbbrevitelét.

Tizenhárom év van mögöttünk. Tizenhárom év, melynek távlatából felmérhetjük, megbíráhatjuk az eredményeket s levonhatjuk a szükséges konzekvenciát. Nekünk ugyan erre szükségünk nincsen, mert mi minden időben tisztán láttuk az eseményeket és a következmények bennünket igazoltak. Mert mi tisztában vagyunk azzal, hogy olyan munkás egyesületben, ahol kegyelmes és méltóságos, valamint munkáltató urak vezérkedhetnek, és az ezekkel együtt működő munkásvezérek szervezik a munkásságot, ott csak az egyetemes munkásérdekek áruba bocsátásáról, munkásérdekek elárulásáról lehet szó. Azonban szükség van minden tőlünk távol álló szaktársunknak, hogy ezzel szintén tisztában legyen, hogy ezen igazság felismerésének következtében ott hagyja azokat, akik eddig csak félrevezették és kihasználták őket, hogy megtalálják az utat.

Vissza az anyaszervezetbe!

De az eltelt idő alatt egy új generáció is felnőtt. Új generáció, mely tájékozatlansága következtében szélhámos demagógok karjaiba hull. *Nem érzi-e a felnőtt pincérmunkásság felelősségének rettentő súlyát, amikor maga is helytelen utakon járva és egymással szemben állva, a fiatal generációt emezek szabad prédájának odadobja?*

Ha így volna, valóban kétségbe kellene esnünk. De mi hiszünk, hogy minden szaktársunk meggyőződött afelől, hogy a különböző kurzus-egyesületek, melyek ma már egy közvetítő irodánál nem egyebek és csak arra jók, hogy egy-két — nem is a szakmához tartozó ember megéljen belőle, nem szolgálja, nem szolgálhatja az ipari munkásságnak egyetemes érdekeit. Sőt éppen ellenkezőleg, mint a szakma munkásainak érdekeiért harcoló anya-szervezet sorainak megbontói pusztító létezésükkel csak a munkáltató uraknak tettek és tesznek érdemes szolgálatot. De a munkásság nem lehet önmagának ellensége, éppen azért meg kell találnia azt a módot, amely újból zárt egységgé kovácsolja sorait, hogy a már egyszer ki-harcolt, de a szervezet cserbenhagyásának következtében elvesztett jogait visszaszerezhesse s hogy önmagának és családjának emberhez méltó, biztos megélhetést és kulturát teremthessen. S ha ez a széthúzás és meg nem értés következtében a nyomorúság egész skáláját keresztül szenvedett munkásság minél előbb megtalálja az utat vissza az anyaszervezetbe, annál hamarabb lesz osztályrésze s jut mindazon jogok birtokába, amelyekhez minden kultúrembernek joga van, s így a pincéreknél, szakácsoknál s általában minden dolgozó munkásak.

Vissza tehát az anyaszervezetbe!

KÜLFÖLDI SZEMLE

Osztrák Testvérszervezetünk a „Zentral verband” 25 éves jubileuma

Szervezeti életben, nagy harcokkal, áldozatokkal eltelt 25 esztendő. Öröm, büszkeség és elégtétel töltötte el ez idők minden részeseit, mert része van a dicsőségben is, és testvér-szervezetünk hatalmas sikeres működését szimbolizálja az a modern palotának is beillő székház, amelyet osztrák testvéreink a jubileumi ünnepséggel kapcsolatban felavattak, mely a szakszervezeti hűség és munkásszolidaritás 25 esztendő eredményének méltó koronája. A legszebb ajándék, ugy a vezéreknél, mint a közkatonáknál, ha megérthetik s saját szemekkel láthatják harcos törekvésüknek fényes eredményét, mert elégtellel állapítják meg, hogy működésük nem volt meddő és annak eredménye szemmel látható.

Lélekemelő, gyönyörű ünnepet ült május 4-én osztrák testvérszervezetünk, a „Zentral Organisation” és ujonnan felavatott székházának pazarul kivilágított disztermében. Ki gondolta volna, hogy a 25 év előtt kocsmákban, kávéházakban, különszobákban megindult szervezkedési munka egy ötemeletes impozáns koloszszushoz fog 25 év alatt elérkezni, mely osztrák testvéreink saját tulajdona, ahol minden szervezeti intézmény bőséges elhelyezést nyer és amelynek három emeletén még az osztrák testvérszervezetünk saját betegsegélyező intézetének ambulanciája is bőséges elhelyezést nyert.

Az ünnepségen jelen voltak dr. Seitz elvtársunk, Bécs város polgármesterének képviselőjében, Emmerling alpolgármester az osztrák szociáldemokrata párt, az osztrák szakszervezeti tanács, a nemzeti közti szakszervezeti tanács képviselői; továbbá az Unió képviselőjében Hugó Poetsch szaktárs, az Unió elnöke, az osztrák munkáltató egyesületek és az osztrák szakácsok szövetségének képviselői. A külföldi testvér-szervezetek közül a német, cseh és magyar szervezetek képviseltették magukat. Egyesületünk képviselőjében Truxa Rezső, Holocher Zsigmond és Novák László szaktársak vettek részt az ünnepélyen. Az Unióhoz tartozó többi testvérszervezetek levélben üdvözölték osztrák testvéreinket.

Szaktárs, te miért nem vagy tagja a szervezetnek?

Az ünnepélyen a külföldi küldöttek részéről Hugó Poetsch szaktárs az Unió elnöke mondott igen megleghangú és magasszárnyalású üdvözlő beszédet. Poetsch szaktársunk, aki a világ összes szervezett vendégipari munkásainak üdvözlését adja át, megható szavakkal emlékezett meg az uttorók nehéz munkájáról és munkájuk nagyszerű eredményéről. Megemlékezett a gazdasági eredményről, amelyet osztrák szaktársaink elértek. Mély hatást váltott ki a jelenvoltakból Uniónk elnökének beszéde, amikor példaképpen állította osztrák testvérszervezetünket a világ elé, akik saját erejükkel még a mai példátlanul szomorú gazdasági helyzet mellett is gyönyörű eredményeket tudtak elérni, biztosítani tudták az osztrák testvéreink emberhez méltó megélhetését.

Az ünnepség megkapó és legkiemelkedőbb pontja volt, amikor a fiatal generáció meghatva mondott hálás köszönetet annak a 9 még életben lévő tagnak (közülük az osztrák szervezet atyjának, Komenda szaktársnak) kik a szervezet megalapítói voltak és a mai napig is vezetői. Valamennyien egy-egy nehéz pécseggyűrűt kaptak emlékül.

Az ünnep nevében Komenda szaktársunk a Zentral Verband főtitkára mondott elfogódott hangon az ünneplésért köszönetet, hangoztatván, hogy bármilyen súlyos volt a helyzet, a vezetőség mindenkor szilárdan állotta meg a helyét, mert az osztály-öntudat, az idealizmus és a végső győzelembe vetett kitartó hit meggyőződése erőt adott minden nehézség leküzdésére. Az elmúlt 25 esztendő harcainak többször próbára tették a szervezet erejét. A munkáltatók minden eszközt igénybe vettek a szervezettel szemben felmerülő harcokban. Oly fájdalmas idők is keresztül éltek, amikor saját munkástársai, akiknek érdekében működött, harcolt és áldozott a szervezettel szemben, munkáltatókkal egyetemben gyalázták, rágalmazták a szervezetet és annak vezetőit, de — ugymond — a győzelem végül a miénk volt. A siker azonban nem egyedül a vezetőségé, hanem a szervezethez hű szaktársak érdeme is, akik meggyőződéssel, szociális öntudattal és szilárd kitartással álltak a vezetők mögött.

Az ünnepi est 8 órakor egy ünnepi vacsora keretében folytatódott, ahol a szervezet vezetősége Komenda főtitkár szaktársnak egy bőrtokban elhelyezve 25 darabban 100 S. aranyat adott át ajándékkul megható beszéd kíséretében.

Május 6-án vette kezdetét osztrák testvérszervezetünk 5 évenként megtartott konferenciája. Reggel 9 órakor már sűrű tömeg lepte el az előcsarnokot. A delegátokat és meghívott vendégeket a vezetőség, élén Komenda szaktárs fogadta. A tanácskozó terem előtt egész halom vörös színű, a konferencia tárgyalási anyagát tartalmazó mappa fekszik, fedőlapján a felavatott székhez rajzaival. Kellemes meglepetést szerzett a küldötteknek az a gyönyörű kiállítású könyv is, melynek Hugó Poetsch szaktárs a szerzője és az osztrák szervezet 25 éves történetét ismerteti teljes részletességgel.

Féltíz órakor nyitja meg Klühger elnök a tanácskozást, és mindjárt utána megkezdődnek az üdvözlő beszédek. Egyesületünk üdvözlését német nyelven Truxa Rezső szaktársunk tolmácsolta. Üdvözlötték a kongresszust a megjelent testvérszervezetek küldöttei, a munkáltató testületek küldöttei, valamint a szövetségi kormány is, akiknek részéről gyorsíró jelent meg a kongresszuson, hogy az ott elhangzott szociális véleményről tájékoztatást szerezzen.

Az üdvözlő beszédek elhangzása után kezdődtek meg a tanácskozások. A terjedelmes titkári jelentés és ennek vitája után igen sok fontos indítvány került be-terjesztésre. Többek között egy, amely utasítja a vezetőséget, hogy haladéktalanul kezdje meg a munkáltató testületek-

kel a napi 8 órás munkakeret behozatalára vonatkozó tárgyalásokat. A konferencia az indítványt egyhangúan elfogadta és amint osztrák szaktársainkat ismerjük, valószínű, hogy rövidesen céljukat el fogják érni.
T. R.

Felhívás a Budapesti Kávéházi Munkásokhoz

Ezton hívjuk fel a kávéházi szakosztály tagjainak figyelmét arra, hogy 1932. évi január hó 20-án, szerdán délelőtt 10 órakor taggyűlést tartunk

szervezkedés és a paritásos munkaközvetítő napirenddel. Egyben kérjük a szaktársakat, hogy tömegesen és pontosan szíveskedjenek megjelenni az Egyesület Nagydíófa-utca 3. szám alatti otthonában.

Szaktársi üdvözléssel
A kávéházi szakosztály
vezetősége.

Figyelem!

Felkérjük az összes szaktársakat és szaktársnőket, hogy a szabadnapra, közvetítésre és munkaidőre vonatkozó összes panaszaikat a végrehajtóbizottságnak adja le minél előbb.

Halálozás.

E hó 12-én temették el a szakácsszakosztály derék tagját, Gersteneis Etienne szaktársat, aki legutóbb a Debrecen-szálló konyhafőnöke volt 3 évig. Gersteneis szaktársat utolsó útján elkísérte a Debrecen-szálló személyzeti képviselője és a szakácsszakosztály. A sírnál Truxa Frigyes szaktársunk parentálta el harcos, elesett szaktársunkat. Emlékét kegyelettel megőrizzük!

Felelős szerkesztő: Truxa Rezső
Felelős kiadó: Fekete Lőrinc.

Spatz Henrik könyvnyomdája, Budapest, VII., Kertész-u. 21. Telefon: J. 405—11.

Valódi HELLER dobozementálit

szolgáljon fel.

Pálpusztai sajt világmárka!

HARMATVIZ

a Hungária forrás, az ország legrádiumosabb gyógyvize
szénsavval telítve

MINDENÜTT EZT IGYUNK!

Megrendelhető:

BUDAPEST, SZÉKESFŐV. ÁSVÁNYVIZ-ÜZEME

I., GELLÉRT-RAKPART 1. — TELEFON: AUT. 530-03.

TAKARÉKOSKODHAT

és amellelt mégis jó kávét ishat,

ha Kathreiner-féle Kneipp
malátakávéval valódi

FRANCK

kávészitővel használ

Tejjel elkészítve, ezen
főzet a legegészségesebb
és legolcsóbb
reggeli és oszonna ital

Honí nyersanyagból gyártja:

FRANCK HENRIK FIAI R.-T.
BUDAPEST.

Ha pihenni is akarsz, akkor harcoljunk együtt, hogy kivívassuk a 8 órás munkaidőt.